

Drikkevandet truet

Af Mette Jensen

Formand for Danmarks Naturfredningsforening på Mors

KV21: Der er en debat i gang på Mors mellem politikerne om vores drikkevand på Mors. Udvælgsformand Meiner Nørgaard forsikrer morsingboerne om at de ikke skal være nervøse for drikkevandet og at drikkevandet på Mors er i fin form. DN har lavet en undersøgelse, der viser noget ganske andet.

Der er fundet rester af sprøjtegift i 62% af kommunens drikkevandsboringer. I perioden 2016 til september 2021 har vandværkerne undersøgt 50 aktive drikkevandsboringer i Morsø Kommune. Her var der fund af sprøjtegiftrester i 31 boringer heraf 5 over grænseværdien. Fakta om grænseværdierne: 0,1 mikrogram/l er en grænseværdi som blev besluttet i EU i slutningen af 1980'erne. EU's argument var, at man ikke ønskede disse stoffer i drikkevandet, og derfor blev grænseværdien sat til den laveste grænse, man kunne måle på det tidspunkt.

Hvis man skulle følge dette argument i dag skulle grænseværdierne sættes ned til mindst 0,01 mikrogram/l.

For to år siden vedtog Folketinget et forbud mod sprøjtegift i de områder, hvor vi pumper vores drikkevand op – de såkaldte boringsnære beskyttelsesområder (BNBO). Det skete efter hårdt pres fra bl.a. Danmarks Naturfredningsforening og en stor underskriftindsamling.

Det var et stort skridt på vejen, men drikkevandet er langt fra i sikkerhed. Det er nemlig stadig

tilladt at sprøjte på de sårbare indvindingsområder – dér, hvor drikkevandet dannes. Det vil DN lave om på, og derfor sætter vi nu ind med næste indsats i kampen for at bevare vores drikkevand.

I det nye vand der dannes i disse år (undersøges fx i VAP) er der til gengæld masser af godkendte pesticider, fordi Miljøstyrelsen godkender, at stoffer udvaskes. Med hensyn til farlighed så er der ingen der i dag ved, hvor mange forskellige stoffer der er i drikkevandet, og her er cocktail effekten desværre i spil. Miljøstyrelsen godkender i dag stadig pesticider, der siver ned i koncentrationer, der i gennemsnit overholder grænseværdien på 0,1 mikrogram/liter i den samlede nedsivningsmængde på årsniveau. Det betyder, at alt drikkevand i Danmark vil komme til at indeholde stadig flere giftrester, når stadig flere godkendte stoffer nedvaskes fra marker og befæstede arealer.

Nye målinger dokumenterer alt for mange rester af sprøjtegift i grundvandet. Nye målinger viser med stor tydelighed, at det danske grundvand er truet i langt større omfang, end vi hidtil har troet. Og de nye målinger dokumenterer, at den gældende lovgivning er forældet. Jeg spørger igen Morsø Kommune, om ikke det er på høje tid at stille giftsprøjten på depot?

Danmarks Naturfredningsforening er kommet med udspil til hvordan der sikres rent grundvand i Danmark. Jeg vil gerne henvise til DN's grundvandspolitik på hjemmesiden www.dn.dk